

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: Β'	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΑΡΧΑΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ - ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστοριογραφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις και ασκήσεις</i>	2	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Μεταπτυχιακό σεμινάριο – Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://history.ionio.gr/postgraduate/documentation/studies/ancient-history/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές, -τριες θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν εμβαθύνει στη μελέτη της αρχαίας ελληνικής ιστοριογραφίας και στις τάσεις της έρευνας • Έχουν αποκτήσει μία εποπτεία των διαφορετικών ειδών της ιστοριογραφίας με βάση παραδείγματα αρχαίων συγγραφέων αλλά και εξωγραμματειακών πηγών, όπως οι πάπυροι και οι επιγραφές. • Αντιμετωπίζουν κριτικά τις πηγές και τα διαφορετικά είδη ιστοριογραφίας σε συνδυασμό με τις περιρρέουσες πολιτικές συνθήκες των επί μέρους ιστορικών περιόδων, καθώς και σε σχέση με την κοινωνική και οικονομική ιστορία • Έχουν ασκηθεί στην σύνθεση επιστημονικού δοκιμίου
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:</i></p> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων</i> <i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p>

<p>τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άλλες...</p>
---	--

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, ανάπτυξη της συνδυαστικής και αναλυτικής ικανότητας, Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής, αυτόνομη και ομαδική εργασία, εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κεντρικός θεματικός άξονας του μαθήματος είναι η εμβάθυνση σε βασικά προβλήματα και τάσεις της ιστοριογραφικής έρευνας του αρχαίου κόσμου, με την παράλληλη εξέταση και κριτική αντιμετώπιση των πηγών και των σύγχρονων θεωριών και της βιβλιογραφίας. Το μάθημα είναι δομημένο στη βάση πέντε θεματικών εννοιών που εστιάζουν σε διάφορα είδη της ιστοριογραφίας, αρχαίους συγγραφείς, είδη πηγών και τομείς της ιστορικής έρευνας.

Οι παραδόσεις είναι διαρθρωμένες ως εξής (δύο μαθήματα ανά θεματική):

1. *Η αναζήτηση της ηγεμονίας. Ο Θουκυδίδης και η αθηναϊκή ηγεμονία* (Κ. Ματαράγγα)

Εξετάζονται: i) βασικά προβλήματα και τάσεις της έρευνας - Πηγές και βιβλιογραφία, ii) Ζητήματα ορολογίας: Η χρήση των όρων «ηγεμονία» και «αρχή» και οι σχέσεις μεταξύ των δύο / Η αμφισημία του όρου «αυτοκρατορία», iii) Η ηγεμονία ως διαρκής πρόκληση (Η αναζήτηση, η απόκτηση και διατήρηση της ηγεμονίας), iv) Η εικόνα του αθηναϊκού «ιμπεριαλισμού» στον Θουκυδίδη, v) Ο Θουκυδίδης: η ισχύς και το δίκαιον.

2. *Ο Ηρόδοτος και ο Ξενοφών ως εθνογραφική πηγή* (Π. Στρόλογγα).

Το μάθημα εξετάζει την εθνογραφία ως υπο-είδος της ιστοριογραφίας και παρουσιάζει σύγχρονες θεωρίες για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής εθνογραφίας. Καταγράφοντας τα εθνογραφικά στοιχεία στα έργα του Ηροδότου και του Ξενοφώντος ερευνάται η σχέση της ιστοριογραφίας με την εθνογραφία. Έμφαση δίνεται στην αποτύπωση της σχέσης των Ελλήνων με τους βαρβάρους μέσα από τις διαφορετικές ανθρωπολογικές προσεγγίσεις του “Άλλου.” Εξετάζεται επίσης η αξιοπιστία της σκιαγράφησης των μη-Ελλήνων στα έργα του Ηροδότου και του Ξενοφώντος.

3. *Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία, 4^{ος}-2^{ος} αι. π.Χ. Α. Η ιστοριογραφία κατά τον 4ο και 3ο αι. π.Χ.: Παγκόσμια Ιστορία, Τοπική Ιστορία, Βιογραφία* (Ι. Κράλλη)

Εξετάζονται τα νέα είδη ιστοριογραφίας, σε συνδυασμό με τις περιρρέουσες πολιτικές συνθήκες (άνοδος και επέκταση της Μακεδονίας, δημιουργία των ελληνιστικών βασιλείων, κυριαρχία προσωπικοτήτων): Παγκόσμια Ιστορία, Τοπική Ιστορία, Βιογραφία (ειδικά πολιτικών-στρατιωτικών ηγετών). Αποδίδεται έμφαση στο ότι ενώ η Ιστορία παραμένει σε μεγάλο βαθμό πολιτικο-στρατιωτική, από την άλλη πλευρά αναζωογονείται το ενδιαφέρον για τα εθνογραφικά στοιχεία. Επιπλέον, η τοπική ιστοριογραφία συνυπάρχει με τη λεγόμενη παγκόσμια ιστορία από καταβολής κόσμου.

4. *Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία, 4^{ος}-2^{ος} αι. π.Χ. Β. Η Οικουμενική Ιστορία του Πολύβιου* (Ι. Κράλλη)

Εξετάζεται η εξέλιξη της Παγκόσμιας Ιστορίας σε ‘Οικουμενική’ Ιστορία από τον Πολύβιο. Στο πλαίσιο αυτό αναλύεται η έννοια της «Συμπλοκής» των γεγονότων

Ανατολής και Δύσης – με σύγχρονους όρους, της παγκοσμιοποίησης λόγω της ρωμαϊκής επέκτασης. Μέρος του θέματος αποτελούν οι απόψεις του Πολύβιου για τα αίτια των πολιτικο-στρατιωτικών γεγονότων – άρρηκτα συνυφασμένων με τον ρόλο των ηγετών – καθώς και η κριτική του σε βάρος προγενέστερων και συγχρόνων του ιστορικών ως προς τη μέθοδο εύρεσης πηγών αλλά και ως προς την χρήση του εντυπωσιασμού, της λεγόμενης ‘Τραγικής’ Ιστορίας.

5. *Οι πάπυροι ως ιστορικές πηγές* (Μ. Μαλούτα)

Η ιστοριογραφία της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας ασχολείται σχεδόν αποκλειστικά με τις επιδιώξεις της άρχουσας τάξης ή/και του εκάστοτε μονάρχη, αφήνοντας σημαντικά αναπάντητα ερωτήματα, ιδίως στο χώρο της κοινωνικής ιστορίας, της ιστορίας της καθημερινότητας, της ιστορίας από τα κάτω, αλλά και της οικονομικής ιστορίας, της παλαιοδημογραφίας, της ιστορίας του δικαίου και των θεσμών κ.ά. Το κενό αυτό έρχονται να καλύψουν σε ικανοποιητικό βαθμό οι εξωγραμματειακές πηγές της εποχής: Οι επιγραφές και—ακόμα περισσότερο—οι πάπυροι. Οι πάπυροι που έχουν διασωθεί και έχουμε στη διάθεσή μας σήμερα προέρχονται στη συντριπτική τους πλειονότητα από την Αίγυπτο, όπου μπόρεσαν να διατηρηθούν μέσα στους αιώνες χάρη στο πολύ ξηρό κλίμα της χώρας. Στο πλαίσιο της ενότητας του μαθήματος που αφορά τους παπύρους, οι φοιτητές/τριες αφενός έρχονται σε μια πρώτη επαφή με τη μελέτη των παπύρων από το πρωτότυπο και αφετέρου αποκτούν μια εικόνα των διαφορετικών ειδών παπυρικών εγγράφων που σώζονται και των μεθόδων με τις οποίες μπορούν αυτά να αξιοποιηθούν ως ιστορικές πηγές.

6. *Παρουσιάσεις εργασιών*

7. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Παραδόσεις πρόσωπο με πρόσωπο / εξ αποστάσεως εκπαίδευση και υποστήριξη</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Πλατφόρμα σύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας Πλατφόρμα ασύγχρονης διδασκαλίας Χρήση power point, προβολή οπτικο-ακουστικού υλικού.</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις/παρακολούθηση, προετοιμασία, συμμετοχή</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Ερευνητικές ασκήσεις</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή τελικής εργασίας</td> <td>120</td> </tr> <tr> <td>Συνεργασία με τους διδάσκοντες</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>375</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις/παρακολούθηση, προετοιμασία, συμμετοχή	40	Ερευνητικές ασκήσεις	65	Μελέτη βιβλιογραφίας	100	Συγγραφή τελικής εργασίας	120	Συνεργασία με τους διδάσκοντες	50									Σύνολο Μαθήματος	375	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																							
Διαλέξεις/παρακολούθηση, προετοιμασία, συμμετοχή	40																							
Ερευνητικές ασκήσεις	65																							
Μελέτη βιβλιογραφίας	100																							
Συγγραφή τελικής εργασίας	120																							
Συνεργασία με τους διδάσκοντες	50																							
Σύνολο Μαθήματος	375																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η γλώσσα αξιολόγησης είναι τα ελληνικά • Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις 																							

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

- Γραπτή εργασία

8. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Η αναζήτηση της ηγεμονίας. Ο Θουκυδίδης και η αθηναϊκή ηγεμονία (Κ. Ματαράγκα)
Anderson, P. (2017) *Η λέξη από Η. Η περιπέτεια της ηγεμονίας*. Αθήνα: εκδ. του 21^{ου}.
Bruell, C. (1974) 'Thucydides' view of Athenian imperialism', *American Political Science Review*, 68(1), 11–17.
Brun, P. (2009) *Impérialisme et démocratie à Athènes: Inscriptions de l'époque classique (c. 500-317 av. J.-C.)*. Paris: A. Colin.
Buckler, J. (2003), *Aegean Greece in the fourth century BC*, Brill.
Cawkwell, G. (1997) *Thucydides and the Peloponnesian War*. London: Routledge.
De Ste.Croix, G. E. M. (1972) *The origins of the Peloponnesian War*. London: Duckworth.
Garnsey, P. D. A. & C. R. Whittaker (eds.) (1978) *Imperialism in the Ancient World*. The Cambridge University Research Seminar in Ancient History. Cambridge: Cambridge University Press.
Kallet, L. & Kroll, J.H. (2020) *The Athenian Empire: Using coins as sources*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press.
Kallet, L. (2013) 'The origins of the Athenian economic "arche"', *The Journal of Hellenic Studies* 133, 43-60.
Kelly, T. (1982) 'Thucydides and Spartan strategy in the Archidamian War', *The American Historical Review* 87, 25-54.
Low, P. (2005) 'Looking for the Language of Athenian Imperialism', *The Journal of Hellenic Studies* 125, 93-111.
Low, P. (2008) *The Athenian Empire*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
Ma, J. T. & Papazarkadas, N. & Parker R. (eds.) (2012) *Interpreting the Athenian Empire*, London: Bristol Classical Press.
Meiggs, R. - Lewis, D. (1968) *A Selection of Greek historical Inscriptions*. Oxford: The Clarendon Press.
Meiggs, R. (1979) *The Athenian Empire*. Oxford: Clarendon Press.
Rhodes, P.J. (1993) *The Athenian Empire: With addenda (1993)*. Oxford: Oxford University Press, published for the Classical Association.
Romilly, J. de (1951) *Thucydide et l'Impérialisme Athénien: La Pensée de l'historien et la genèse de l'oeuvre*. Paris: Les Belles Lettres.
Samons, L. J. (1998) *Athenian Democracy and Imperialism*. Boston: Houghton Mifflin.
Wickersham, J. (1994) *Hegemony and Greek historians*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers.
2. Ο Ηρόδοτος και ο Ξενοφών ως εθνογραφική πηγή (Π. Στρόλογγα).
Grethlein J. How Not to Do History: Xerxes in Herodotus' "Histories." *The American Journal of Philology*, Vol. 130, No. 2 (Summer, 2009), pp. 195-218
Hall, M. J. *Hellenicity: Between Ethnicity and Culture*. Chicago 2002.
Hall, E. 1989. *Inventing the Barbarians*. Oxford.

- Lane Fox, R. (εκδ.) 2004. *The Long March. Xenophon and the Ten Thousand*, New Haven.
- Thomas R. 2002. *Herodotus in Context: Ethnography, Science and the Art of Persuasion*. Cambridge.
- Skinner, E.J. 2012. *The Invention of Greek Ethnography: From Homer to Herodotus*. Oxford.
- Vlassopoulos K. 2013. *Greeks and Barbarians*. Cambridge.

3. Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία, 4^{ος}-2^{ος} αι. π.Χ. (ενότητες Α & Β)

- Brown, T. S. 1958. *Timaeus of Tauromenium*, Berkeley and Los Angeles.
- Clarke, K. 2003. "Polybius and the nature of late Hellenistic historiography", στο J. Santos Yanguas and E. Torregaray Pagola (eds.), *Polibio y la península ibérica*, Vitoria, 69–87.
- Flower, M.A. 1994. *Theopompus of Chios: History and Rhetoric in the Fourth Century BC.*, Oxford.
- (ed.) 2017. *The Cambridge Companion to Xenophon*, Cambridge.
- Foulon, E. 1993. "Philopoemen, Hannibal, Scipion: trois vies paralleles chez Polybe", *REG* 106, 333-379.
- Garin, E. 1990. "Polibio e Machiavelli", *Quaderni di Storia* 16, 5-22.
- Hornblower, J. 1981. *Hieronymus of Cardia*, Oxford.
- Hornblower, S. (ed.) 1994. *Greek Historiography*, Oxford.
- Jacoby, F. 1958. *Die Fragmente der Griechischen Historiker, I-III*, Leiden (= Brill's New Jacoby [=BNJ] online), 2006-.
- Landucci Gattinoni, F. 1997. *Duride di Samo*, Rome.
- Lane Fox, R. (ed.) 2004. *The Long March. Xenophon and the Ten Thousand*, New Haven.
- Marasco, G. (ed.) 2011. *Political Autobiographies and Memoirs in Antiquity. A Brill Companion*, Leiden & Boston.
- Marincola, J. 2001. *Greek Historians*, Oxford.
- (ed.) 2007. *A Companion to Greek and Roman Historiography*, 2 τόμοι, Malden, MA.
- Momigliano, A. 1971. *The Development of Greek Biography*. Cambridge, Mass., and London.
- Parker, V. 2004 [2006]. "The historian Ephorus: his selection of sources", *Antichthon* 38, pp. 29–50.
- Pédech, P. 1964. *La méthode historique de Polybe*, Paris.
- Schepens, G. & Bollansée, J. (eds) 2005, *The Shadow of Polybius: intertextuality as a research tool in Greek historiography*, Leuven.
- Shrimpton, G.S. 1991. *Theopompus the Historian*, Montreal.
- Thomas, R. 2002. *Herodotus in Context: Ethnography, Science and the Art of Persuasion*. Cambridge.
- Walbank, F. 1957-1979. *A Historical Commentary on Polybius. I-III*.

4. Οι πάπυροι ως ιστορικές πηγές (Μ. Μαλούτα)

Εισαγωγές και εγχειρίδια Ελληνικής Παπυρολογίας

- Bagnall, R. S. (2009) *The Oxford Handbook of Papyrology*. Oxford, Oxford University Press.
- Μανδηλαράς, Β. Γ. (1994²) *Πάπυροι και Παπυρολογία*. Αθήνα.
- Montevecchi, O. (1988²) *La Papirologia*. Milano, Vita e Pensiero.
- Παπαθωμάς, Α. (2014) *Εισαγωγή στην Παπυρολογία*, Αθήνα.
- Turner, E. G. (1981) *Ελληνικοί πάπυροι*. Αθήνα, ΜΙΕΤ.

Ανθολόγια παπυρικών κειμένων

- Ανεζήρη, Σ. (επιμ. 2017) *Ανθολόγιο: Επιλογή επιγραφών και παπύρων της ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου*. Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη.
- Hunt, A.S. - Edgar, C.C. - Page D.L. (1938-42) *Select Papyri*. Cambridge Mass., Harvard - Heinemann.

Mitteis, L. - Wilcken, U. (1963) *Grundzuge und Chrestomathie der Papyrskunde*. Hildesheim, Georg Olms.

Παπαθωμάς, Α. (2008) *Αρχαία ελληνικά κείμενα σε παπύρους της ελληνορωμαϊκής περιόδου*. Αθήνα, Εκδοτικός Οργανισμός Π. Κυριακίδη.

Pestman, P.W. (1990) *The New Papyrological Primer*, Leiden, Brill.

Εργαλεία

Berichtigungsliste der griech. Papyrusurkunden aus Ägypten (διάφοροι επιμ. 1922-σήμερα).

Gignac, F. T. (1976-1981) *A Grammar of the Greek Papyri of the Roman and Byzantine Periods*. Milano 1981, Istituto editoriale cisalpino-La goliardica.

Mayser, E. (1906–1938) *Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit*. Berlin, De Gruyter.

Oates, J. - Bagnall, R. - Willis, W. - Worp, K. A. (2001⁵) *Checklist of Papyri and Ostraca*. Atlanta GA., Scholars Press. Και ηλεκτρονικά, βλ. παρακάτω.

Παλαιογραφία των παπύρων

Cavallo, G. - Maehler H. (1987) *Greek Bookhands of the early Byzantine Period*. BICS Suppl. 47.

Cavallo, G. (2008) *La scrittura greca e latina dei papiri: una introduzione*. Pisa, F. Serra.

Seider, R. (1967-70) *Paläographie der griechischen Papyri*. Stuttgart, A. Hiersemann.

Turner E. G. (1987²) *Greek Manuscripts of the Ancient World*. BICS Suppl. 46.

Το ιστορικό πλαίσιο

Bagnall, R.S. (1995) *Reading Papyri, Writing Ancient History*. London, Routledge.

Bowman, A. K. (1990) *Egypt after the Pharaohs*. London, British Museum Press.

Ιωαννίδου, Χ. (χ. χ.) *Πολιτισμικές προκαταλήψεις και αλληλεπιδράσεις στην αρχαιότητα: Το παράδειγμα της Ελληνορωμαϊκής Αιγύπτου*. Αθήνα, Καρδαμίτσα.

Lewis, N. (1986) *Greeks in Ptolemaic Egypt. Case Studies in the Social History of the Hellenistic World*. Oxford, Clarendon Press.

Lewis, N. (1983) *Life in Egypt under Roman Rule*. Oxford, Clarendon Press.

Parsons, P. (2008) *Οξύρυγχος, η πόλη που έφερε το όνομα ενός ψαριού*. Αθήνα, Ενάλιος.

Riggs, C. (2012) *The Oxford Handbook of Roman Egypt*. Oxford, Oxford University Press.

Χρήσιμες ιστοσελίδες

<http://www.papyri.info/> (Εργαλείο αναζήτησης κειμένου κυρίως μη φιολ. παπύρων)

<http://aquila.zaw.uni-heidelberg.de> (Βάση δεδομένων μη φιολ. παπύρων)

<https://papyri.info/docs/checklist> (Κατάλογος εκδόσεων)

<http://www.pappal.info> (φωτογραφίες παπύρων για παλαιογραφική χρονολόγηση)

<http://www.trismegistos.org/> (Διάφορες βάσεις δεδομένων οργανωμένες θεματικά)

<https://oxyrhynchus.web.ox.ac.uk> (Διαδικτυακός τόπος συλλογής παπύρων Οξύρυγχου)